

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในจังหวัดภูเก็ต

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

of the Federal Republic of Germany

จัดทำโดย
โครงการความร่วมมือเพื่อการลด
พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้
กุมภาพันธ์ 2566

สารสัน

จากองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

On behalf of
Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

โครงการความร่วมมือเพื่อการลดพลาสติกแบบใช้
ครั้งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Collaborative
Action on Prevention of Single Use Plastic in
Southeast Asia : CAP-SEA)

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) เป็นองค์กรของรัฐบาลเยอรมันที่ดำเนินงานด้าน
ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปฏิบัติงานทั้งในประเทศเยอรมนีและประเทศต่าง ๆ มากกว่า
120 ประเทศทั่วโลก โดยโครงการความร่วมมือเพื่อการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(Collaborative Action on Prevention of Single Use Plastic in Southeast Asia: CAP-SEA) มุ่งเน้นการพัฒนา
แนวทางเพื่อการป้องกันปัญหามลพิษจากขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน ตั้งแต่กระบวนการ
ออกแบบสินค้า การผลิต การบริโภค และการนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้สินค้าใช้แล้วมีปริมาณเหลือทิ้งเพื่อการกำจัดให้
น้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ยังพบบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วแต่ยังไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ และมีจำนวนมากยังคงค้าง
อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางบก แหล่งน้ำจืด และ น้ำทะเล ดังนั้น การนำหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
มาใช้ในการกำหนดนโยบายระดับชาติและท้องถิ่น ด้านการผลิตและออกแบบสินค้าเพื่อการนำมาใช้ซ้ำ การรีไซเคิล
และความร่วมมือของผู้บริโภค จะเป็นวิธีป้องกันมลพิษและส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืนได้ตั้งแต่ต้นทาง

โครงการ CAP-SEA ในประเทศไทย ได้ขับเคลื่อน แผนนโยบายที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ นโยบาย
การบริหารจัดการขยะพลาสติกในภาพรวมของประเทศ (Thailand's Roadmap on Plastic Waste Management B.E.
2561 - 2573) และ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ.2564 - 2570)
ซึ่งเป็นแผนงานที่สอดคล้องกับแนวทางการลดขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว โดยมุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์การป้องกัน
จากต้นทาง และเตรียมการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน และการพัฒนารูปแบบธุรกิจที่เป็น
นวัตกรรมใหม่ที่มุ่งตอบสนองต่อแนวทางและการจัดการพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว โดยการดำเนินการโครงการนำร่อง
ในจังหวัดภูเก็ต มีเป้าหมายเพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และมีการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีที่เกี่ยวข้อง
รวมถึงเทศบาลในท้องถิ่น เพื่อกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวต่อไป

สารสัน

จากผู้อำนวยการโครงการ CAP-SEA ประเทศไทย

ดร.วิจารณ์ สิมายา
ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

โครงการความร่วมมือเพื่อการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ CAP-SEA ดำเนินการร่วมกันระหว่างองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศเยอรมัน (GIZ) สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และหน่วยงานภาคี มีวัตถุประสงค์เพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวด้วยการจัดการรูปแบบใหม่ และการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลด ละ และหลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกตั้งแต่ต้นทาง ทั้งนี้ เป็นการสนองตอบนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green economy) และสอดคล้องกับแผนการจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย โดยโครงการ CAP-SEA ประเทศไทย มีการนำร่องการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในระดับท้องถิ่น

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมกับ GIZ ได้เลือกให้จังหวัดภูเก็ตและเทศบาลนครภูเก็ตเป็นพื้นที่นำร่องของประเทศไทย ด้วยศักยภาพของผู้บริหาร หน่วยงานท้องถิ่น ประชาชน ตลอดจนภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีความสนใจในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวอย่างจริงจัง ในการนี้ได้ดำเนินการร่วมกับกลุ่มเป้าหมายหลัก 5 กลุ่ม ได้แก่ ตลาดสดเทศบาล ถนนคนเดิน ห้างสรรพสินค้า โรงแรม และร้านอาหารและเครื่องดื่ม ในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของจังหวัดภูเก็ตให้เป็นรูปธรรม

สาส์น

จากจังหวัดภูเก็ต

นายอำนาจ พิณสุวรรณ
รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต ได้เข้าร่วมโครงการ CAP-SEA ซึ่งได้เลือกจังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่นำร่อง และดำเนินการในปี 2564 ถึง 2565 โดยมีส่วนสำคัญต่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

โครงการนี้ มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต ซึ่งต้องการให้เป็นจังหวัดสะอาด น่าอยู่ และน่าเที่ยว โดยนับเป็นโอกาสอันดีที่ภาคีหลายภาคส่วนในจังหวัดภูเก็ต ได้ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมให้ความเห็นต่อข้อเสนอเชิงนโยบายและการกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนเพื่อลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว นำไปสู่การยอมรับและร่วมมือในการปกป้อง รักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดภูเก็ตต่อไป

คำนำ

โครงการความร่วมมือเพื่อการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (CAP-SEA) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวด้วยการจัดการรูปแบบใหม่และการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการหลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกตั้งแต่ต้นทาง โครงการดังกล่าวมุ่งต่อนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green economy) สอดคล้องกับแผนการจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อทดลองนำร่องแนวทางการลดและหลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายในระดับท้องถิ่น ซึ่งจากประสบการณ์ของสหภาพยุโรป พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการลดการใช้พลาสติกด้วยการวางนโยบายระดับท้องถิ่น เช่น การนำกลับมาใช้ใหม่ การห้ามใช้ผลิตภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียว การขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต มาตรการทางภาษี ฯลฯ

นอกจากนี้ โครงการ CAP-SEA ยังมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคเอกชนในการให้ทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ช่วยเพิ่มการรับรู้และสร้างการยอมรับให้กับผู้บริโภค โดยเลือกจังหวัดภูเก็ตและเทศบาลนครภูเก็ตเป็นพื้นที่นำร่อง ด้วยศักยภาพของผู้บริหารหน่วยงานท้องถิ่น ประชาชน ตลอดจนภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีความสนใจต่อปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง

สารบัญ

สาสน์จากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน

สาสน์จากผู้อำนวยการโครงการ CAP-SEA ประเทศไทย

สาสน์จากจังหวัดภูเก็ต

1. บทนำ	06
2. สถานการณ์ขยะพลาสติก	07
3. นโยบายเกี่ยวกับพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวและขยะบรรจุภัณฑ์	09
4. แนวทางการจัดการพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในต่างประเทศ	10
5. ภาพรวมการดำเนินงานลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในจังหวัดภูเก็ต	12
6. ข้อเสนอเชิงนโยบายลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในจังหวัดภูเก็ต	19
7. การขับเคลื่อนแนวทางการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในจังหวัดภูเก็ต	25

1. บทนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยโครงการนำร่องลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในเมืองภูเก็ต ดำเนินงานภายใต้โครงการ Collaborative Action for Single-Use Plastic Prevention in South-East Asia (CAP-SEA) โดยมีจังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่เป้าหมายในประเทศไทย ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงสิ่งแวดล้อมอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรทางนิเวศวิทยา และการคุ้มครองผู้บริโภค (BMUV) สหพันธ์รัฐเยอรมนี โดยมีองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) และ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นหน่วยประสานดำเนินโครงการ และองค์กรพันธมิตรในจังหวัดภูเก็ตร่วมกันลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการขับเคลื่อนโครงการนำร่องลดการใช้พลาสติกในจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2564 จำนวน 19 หน่วยงาน เพื่อสร้างวิถีใหม่ให้แก่ประชาชน ห้างสรรพสินค้า ผู้ประกอบการโรงแรม ผู้ค้าในตลาดสด ร้านอาหาร ให้สามารถลดปริมาณขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

กิจกรรมหลักของโครงการนำร่อง ประกอบด้วย การฝึกอบรม การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (baseline) ของแผนการลดขยะพลาสติก การรวบรวมตัวอย่างที่ดีของผู้ประกอบการ การทดลอง ทดสอบโมเดลการบริการบรรจุภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มที่ใช้งานกลับในระบบได้หลายรอบ (Reuse packaging as a Service) และระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายลดขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single use plastic-SUP) เป็นประเด็นสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งทะเลและแหล่งท่องเที่ยวทั่วโลก ด้วยมีปริมาณการใช้ในภาคการบริโภคและภาคบริการการท่องเที่ยวปริมาณมาก เมื่อสิ้นสุดการใช้งานมักหลุดรอดออกสู่สิ่งแวดล้อมและถูกพัดพาลงสู่ทะเล ทำให้เกิดผลกระทบต่อสัตว์น้ำ ระบบนิเวศบนบกและในทะเล อีกทั้งเป็นการสูญเสียทรัพยากร

2.

สถานการณ์ขยะพลาสติก

จากการขยายตัวของเมืองและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของประชาชนในประเทศไทย กระตุ้นให้เกิดการใช้พลาสติกและบรรจุภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียวเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล อีกทั้งขยะพลาสติกส่วนใหญ่ยังคงถูกกำจัดในสิ่งแวดล้อมและสถานที่ขยะที่ไม่มีการควบคุม รวมถึงการฝังกลบหรือการเผา การปฏิบัติดังกล่าวนำไปสู่การสูญเสียทรัพยากรก่อให้เกิดมลพิษและปัญหาขยะตกค้าง เห็นได้จากข้อมูลกรมควบคุมมลพิษในปี 2564 ประเทศไทย มีการสร้างขยะมูลฝอยประมาณ 24.98 ล้านตัน สามารถคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้เพียง 32% โดยขยะบางส่วนยังมีการกำจัดไม่ถูกต้องและถูกทิ้งอย่างไม่เหมาะสมในสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้คำนวณ พบว่าขยะที่มีการจัดการไม่ถูกต้องใน 23 จังหวัดชายฝั่งทะเล ประมาณ 34.5-51.5 ตัน ที่มีการรั่วไหลลงสู่ทะเล

จังหวัดภูเก็ตมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอย เฉลี่ย 1.5 กิโลกรัม/คน/วัน โดยการคำนวณจากปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัดและจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ย้อนหลัง 10 ปี (ปี 2550-2560) อย่างไรก็ตาม ผู้ก่อให้เกิดขยะในจังหวัดภูเก็ต มีทั้งประชากรตามทะเบียนราษฎร์ประชากรแฝง และนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้มีแนวโน้มขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีปริมาณขยะมูลฝอยส่งกำจัดมากกว่า 1,000 ตัน/วัน แต่ศักยภาพของระบบกำจัดขยะสามารถรองรับได้เพียง 700 ตัน/วัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท) รวม 19 แห่ง ในจังหวัดภูเก็ตได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงการใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอย ณ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดภูเก็ตที่เป็นการจัดการขยะแบบรวมศูนย์

- กรมควบคุมมลพิษ, 2565.
- แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน จังหวัดท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต.
- <https://www.dmcr.go.th/detailALL/34756/nws/22>
- รายงานผลโครงการวิจัย Phuket City's SUP Baseline and Current Policy and Practice on SUP Management กรณีตลาดถนนคนเดิน: ตลาดใหญ่. โดยมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต (มอ.ภูเก็ต). 2564.
- การศึกษาโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตภูเก็ต. ดำเนินการระหว่าง 19 - 22 ตุลาคม 2562.

การสำรวจการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวต่อวันในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการในตลาดสดและร้านค้าต่าง ๆ ครอบคลุมร้านอาหาร ร้านกาแฟ/เครื่องดื่ม ร้านขายของชำ ร้านขายของสด ร้านขายอาหารแห้ง ร้านขายเสื้อผ้า/ของใช้ จำนวน 576 ร้าน และครัวเรือนจำนวน 401 หลัง พบว่า การใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียว 70 - 86 % รองลงมา ได้แก่ ถุงแกง แก้วกาแฟ หลอดพลาสติก ซ้อนและส้อมพลาสติก แก้วน้ำ กล่องพลาสติกใส่อาหาร และจานพลาสติก โดยส่วนใหญ่บรรจุภัณฑ์ดังกล่าวเกิดจากการซื้ออาหารสด รองลงมาเป็นการซื้อของใช้ อาหารสำเร็จรูป (ข้าวกล่อง/กับข้าว) และอาหารแห้ง และครัวเรือนเหล่านั้นส่วนใหญ่ซื้อของมาจากร้านสะดวกซื้อ รองลงมา คือ ตลาดสดเทศบาล ตลาดนัด ร้านข้าวแกง ร้านขายของชำ และร้านอาหารที่มีบริการส่งอาหาร

ผลการศึกษา พบว่า การนิยมใช้ถุงร้อนซึ่งเป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวใช้ในตลาด โดยใช้กันมากในการซื้ออาหารสด อาหารสำเร็จรูปและอาหารแห้ง ขณะที่ถุงหูหิ้ว แก้วกาแฟและหลอดพลาสติก ถูกใช้ซื้อของจากร้านสะดวกซื้อเป็นอันดับต้น ๆ รองลงมา คือ ตลาดสดเทศบาล ตลาดนัด ร้านข้าวแกง ร้านขายของชำ และร้านอาหารที่มีบริการส่งอาหาร ส่วนขยะจากภาชนะและบรรจุภัณฑ์ที่เกิดจากบริการรับส่งอาหาร ส่วนใหญ่เป็นโฟม กระดาษ และกล่องพลาสติก ซึ่งปริมาณขยะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นนับว่าเป็นปัญหาที่มีความท้าทายของจังหวัดภูเก็ตที่ต้องเร่งจัดการ

3. นโยบายเกี่ยวกับพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวและขยะบรรจุภัณฑ์

ประเทศไทยได้ประกาศและเริ่มดำเนินการตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 และจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติกระยะที่ 1 (2563-2565) โดย Roadmap นี้ มีเป้าหมาย 2 ประการ ได้แก่

1. ห้ามใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว 7 ประเภท ได้แก่ พลาสติกที่ย่อยสลายได้ด้วยออกซิเจน หรือ Oxo-degradable plastics, ฝาปิด, ไมโครบีด, ถุงหูหิ้วชนิดบาง ความหนาน้อยกว่า 36 ไมครอน, หลอดกาแฟ, ถ้วย SUP, ภาชนะโพลีโพรไพลีนใส่อาหาร ภายในปี 2565 และ
2. นำพลาสติกเป้าหมาย ได้แก่ ถุง HDPE/LLDPE/LDPE/PP, บรรจุภัณฑ์ฟิล์มโพลีเอทิลีน HDPE/LL/LDPE, ขวด, ฝา, ถ้วย, ถาดอาหาร/กล่อง, ซ้อน/ส้อม เข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล 100% ภายในปี 2570

ในปี พ.ศ. 2564 รัฐบาลได้รับรอง BCG Model เป็นวาระแห่งชาติเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ซึ่งเป็นโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ทั้งนี้ การประยุกต์ใช้แนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (CE) ในการจัดการขยะพลาสติกอย่างยั่งยืนเป็นหนึ่งในโครงการสำคัญ (Big Rock) ของแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2570 ภายใต้หัวข้อ “การจัดการขยะพลาสติกครบวงจร แยก รวบรวม จัดเก็บ และหมุนเวียนใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน”

รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการ “Phuket City’s SUP baseline and current policy and practice on SUP management”, CAP SEA Thailand

เป้าหมายตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติกของประเทศ และแผนปฏิบัติการ BCG ของประเทศไทยมีความเกี่ยวข้องกับมาตรการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว รวมถึงร่างแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. 2565 – 2570) ซึ่งต้องการให้มีการนำขยะพลาสติกกลับมาเป็นวัสดุรีไซเคิลให้ได้เกือบทั้งหมด

ส่วนแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศระยะที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการ ที่ต้นทางตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันการเกิดขยะตั้งแต่การออกแบบการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืนโดยเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ซ้ำและเรียกคืนกลับไปรีไซเคิล มีระบบการคัดแยก ณ แหล่งกำเนิด เพื่อให้มีการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุดทั้งในรูปแบบวัสดุรีไซเคิล (Material recovery) และพลังงาน (Energy recovery) ครอบคลุมทั้งการจัดการขยะประเภทต่าง ๆ รวมถึงขยะพลาสติกซึ่งมีเป้าหมายเพิ่มปริมาณการนำขยะกลับมาเป็นวัสดุรีไซเคิลในการผลิตให้มากขึ้น ทั้งขยะพลาสติกและขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษ แก้ว และอลูมิเนียม

4. แนวทางการจัดการพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในต่างประเทศ

จากประสบการณ์ของสหภาพยุโรป พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการลดการใช้พลาสติกด้วยการวางนโยบายระดับท้องถิ่น เช่น การนำกลับมาใช้ใหม่ การห้ามใช้ผลิตภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียว หรือ หลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและการให้ทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมช่วยเพิ่มการยอมรับของผู้บริโภคและประสิทธิผลของนโยบายดังกล่าว

ส่วนแนวทางการจัดการพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ฝรั่งเศส ไชล์แลนด์ สหรัฐอเมริกา คอสตาริกา อังกฤษ อิตาลี สเปน เยอรมัน อินเดีย บังคลาเทศ และมาเลเซีย สรุปแนวทางได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

ประเทศฝรั่งเศส : มีจุดมุ่งหมายในการเลิกใช้พลาสติกให้ได้ภายในปี 2040 ได้ออกกฎหมายห้ามห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์พลาสติกในผักและผลไม้ มีผลบังคับใช้ 1 ม.ค. 2022 รวมทั้งวางเป้าหมายปลอดพลาสติกภายในปี 2024 โดยเลิกใช้พลาสติกแบบครั้งเดียวในอาคารสาธารณะ ร้านอาหาร รวมถึงการจัดงานหรือเทศกาลต่าง ๆ ที่จัดโดยเทศบาลท้องถิ่น

2. การใช้มาตรการทางภาษี

ประเทศไชล์แลนด์ : ในปี 1990 เกิดปัญหาสำคัญเรื่องถุงพลาสติก รัฐบาลท้องถิ่นได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินวิถีลดการใช้ถุงพลาสติก โดยจัดเก็บภาษีจากผู้บริโภคเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยมีปัจจัยความสำเร็จเกิดจากการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้เสีย การรณรงค์สร้างความตระหนัก และการเรียกเก็บภาษีจากผู้บริโภคในอัตราสูง

• <https://www.springnews.co.th/spring-life/819623>

3. การใช้มาตรการควบคุม

ประเทศสหรัฐอเมริกา: ในปี 2015 บรรจุภัณฑ์ใส่อาหารที่ทำจากโฟม แบบใช้ครั้งเดียว (EPS Foam) ถูกห้ามใช้ในนิวยอร์กและเสนอบรรจุภัณฑ์ที่ทำจาก Polystyrene รวมถึงได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน (6 เดือน) ในการปรับตัวของผู้ค้าปลีกและลูกค้า

ประเทศออสเตรเลีย: เมื่อวันที่ 5 มิ.ย.2017 (วันสิ่งแวดล้อมโลก) รัฐบาลประกาศยุทธศาสตร์ชาติ ยุติพลาสติกใช้ครั้งเดียวทั้งหมด รวมถึง ซ้อน ส้อมพลาสติก หลอด โฟม และกำหนดให้ใช้วัสดุทางเลือกที่ย่อยสลายได้ ภายใน 6 เดือน

ประเทศเยอรมัน: เมือง Hamburg ในปี 2015 ได้ประกาศการห้ามใช้ขวดและแก้วกาแฟ แบบใช้ครั้งเดียว และได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ถ้วยกาแฟ ภายใต้แบรนด์ Hamburg cup โดยมีการศึกษา และดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยในปี 2021 สามารถขยายความร่วมมือไปยังร้านค้าอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 130 ร้าน

ประเทศสเปน: เมือง Barcelona เทศบาลเน้นวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บังคับให้หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

4. การใช้มาตรการรณรงค์และส่งเสริมการใช้วัสดุทดแทน

ประเทศอินเดีย: ในปี 2015 เมือง Mumbai ภัยทราย Versova กลายเป็นจุดทิ้งขยะ ต่อมาผู้นำด้าน สิ่งแวดล้อม ได้ใช้วิธีการอธิบายความเสียหายจากขยะทะเลและผลกระทบต่อเต่าทะเล รวมถึงได้เชิญชวนชาวบ้านมาร่วม เป็นอาสาสมัครเก็บขยะในวันหยุดที่ชายหาด มีอาสาสมัครกว่า 1,000 คน ทำการเก็บขยะด้วยมือและรถแทรกเตอร์ การดำเนินการดังกล่าวสามารถกำจัดขยะกว่า 13,000 ตัน โดยใช้เวลากว่า 2 ปี

ประเทศบังกลาเทศ: ปัญหาขยะพลาสติกจำนวนมากได้สร้างผลกระทบด้วยการไปปิดกั้นท่อระบายน้ำ ทำให้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ในประเทศ ในปี 1990 องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและกระทรวงสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนและรณรงค์งดการใช้ถุงพลาสติกแบบครั้งเดียว เริ่มต้นจากเมือง Dhaka มีการใช้มาตรการลดการใช้ ขยะพลาสติกได้รับการตอบรับจากประชาชนและกลุ่มสิ่งแวดล้อมทั่วประเทศ แต่ยังคงขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

ประเทศอังกฤษ: ให้บริการเติมน้ำประปาเติมฟรีในลักษณะ Refill ทั่วเมืองสหราชอาณาจักร

ประเทศอินเดีย: เมือง Nilgiris ในปี 2019 ได้มีการห้ามใช้ขวดพลาสติก โดยงดจำหน่ายน้ำขวดและ น้ำอัดลมที่เป็นขวดพลาสติก และทำการติดตั้งตู้รับคืนขวดน้ำพลาสติกอัตโนมัติกว่า 70 แห่ง โดย อปท. มีหน้าที่ ตรวจสอบห้ามใช้ขวดพลาสติก ถ้าตรวจพบการแอบใช้ขวดพลาสติกจะถูกยึด และประชาชนได้รับการหนุนเสริมโดย ติดตั้งเครื่องบดพลาสติกในชุมชน

ประเทศมาเลเซีย: มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุอาหารเพื่อทดแทนพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในร้านอาหาร ที่มีบริการส่งอาหาร ภายใต้ชื่อ Tapaware ซึ่งเป็นภาชนะที่มีความแข็งแรงทนทาน ประหยัดพื้นที่ ราคาไม่แพง เป็นมิตรกับผู้ใช้นี้เนื่องจากสามารถนำไปอุ่นให้ร้อนหรือสามารถนำไปเข้าช่องแช่แข็งได้

• UNEP (2018). SINGLE-USE PLASTICS: A Roadmap for Sustainability

• เอกสารประกอบ Dialogue series: The Role and Scope of Municipalities in Preventing and Reducing SUP บรรยายวันที่ 8 ก.พ. 2565

5. ภาพรวมการดำเนินงานลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

ผลการดำเนินงานลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตได้กำหนดให้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระเร่งด่วน ที่จะต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ประกอบกับ รัฐบาลได้มีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดให้จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งที่จะต้องรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้มีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้นทุกปี แม้ว่าจะมีการรณรงค์ในการลดและคัดแยกขยะไปยังทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง แต่แนวโน้มอัตราการเพิ่มของปริมาณขยะยังคงสูงอย่างต่อเนื่อง

จากปัญหาขยะล้นเมือง ส่งผลให้คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2557 และจังหวัดภูเก็ต ถูกกำหนดให้เป็นจังหวัดนำร่องในเรื่องการสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (การจัดการขยะมูลฝอยรูปแบบใหม่) โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม

จังหวัดภูเก็ต ได้เล็งเห็นว่าห้างสรรพสินค้า ร้าน ขนาดใหญ่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วทั้งเกาะ เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยเฉพาะการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การลดการใช้ถุงพลาสติก ตลอดจนการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์หรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อลดอัตราการเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอยลงให้ได้ ระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรต่าง ๆ และเครือข่ายภาคประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จึงได้ร่วมกับห้างสรรพสินค้าในจังหวัดภูเก็ต 7 แห่ง จึงได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อความร่วมมือการลดใช้ถุงพลาสติกตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2558 เป็นต้นไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดภูเก็ต ร่วมกับ ห้างสรรพสินค้า ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดภูเก็ต เติมนรณรงค์ประชาสัมพันธ์การลดใช้ถุงพลาสติกในห้างสรรพสินค้าและห้างร้านต่าง ๆ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ต่อเนื่องถึง **พ.ศ. 2562** จากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ซึ่งมีมติเห็นชอบโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการลดใช้ถุงพลาสติก และหลีกเลี่ยงการใช้โฟม โดยเฉพาะตลาดสดทั่วประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งที่มีปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว ทั้งในหน่วยงานราชการ 20 กระทรวง ตลาดสดเทศบาล ห้างสรรพสินค้า สถาบันการศึกษา อุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ สวนสัตว์ทั้ง 8 แห่ง และพื้นที่ชายหาดทั้ง 24 จังหวัด

นอกจากนี้ยังมีการเดินรณรงค์กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ในตลาดสด ตลาดนัดจังหวัดภูเก็ต

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดำเนินกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ตามโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับห้างสรรพสินค้า โดยกรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม เชิญผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้ารายใหญ่ ทั้งค้าส่งค้าปลีก และร้านสะดวกซื้อ 43 แห่ง มาประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2562 โดยทุกห้างพร้อมใจดีเจ๋งดแจกถุงพลาสติกให้กับลูกค้า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2563 พร้อมกันทั่วประเทศ เพื่อเป็นการนำร่องการงดแจกถุงพลาสติกกับกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีความพร้อมมากกว่า ซึ่งจะช่วยลดปัญหาขยะพลาสติกจากกลุ่มนี้ได้ 60% ของกลุ่มที่แจกถุงพลาสติกให้ลูกค้า ส่วนผู้ประกอบการตลาดสด ร้านของชำ และร้านค้าอื่น ๆ มีแผนมาร่วมรณรงค์ลดและเลิกใช้ถุงเช่นกัน โดยตั้งเป้าหมาย 1 ปี อีกทั้งยังมีการ เติมนรณรงค์ในห้างสรรพสินค้าอย่างต่อเนื่อง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อนการลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วสำหรับร้านค้า ในตลาดนัดและตลาดสด โดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต ได้ร่วมกับส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จัดกิจกรรม เติมนรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกและโฟมในตลาดสดและ ตลาดนัด รวม 11 ครั้ง

การดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนตามแนวนโยบายการลดการใช้พลาสติกในจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับภาคีเครือข่าย

ปีงบประมาณ	แบบนโยบาย	การขับเคลื่อน/กิจกรรม	ภาคีเครือข่าย	กลุ่มเป้าหมาย
2557	มติ คสช. (26 สิงหาคม พ.ศ.2557) เห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย			
2558	กำหนดให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระเร่งด่วนของจังหวัดภูเก็ต	MOU กับ ห้างสรรพสินค้า ในจังหวัดภูเก็ต	สำนักงานจังหวัดภูเก็ต ทสจ.ภูเก็ต สำนักงานพาณิชย์จังหวัดภูเก็ต สำนักงานพลังงานจังหวัดภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นห้างสรรพสินค้า และ มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อมภูเก็ต	ห้างสรรพสินค้า 7 แห่ง 1. ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล สาขาภูเก็ตและบริษัทในเครือ 2. ห้างสรรพสินค้า โอเชียนช้อปปิ้งมอลล์ 3. บมจ.บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ 4. บมจ.โฮมโปรดักส์เซ็นเตอร์ สาขาภูเก็ต 5. บมจ.โฮมโปรดักส์เซ็นเตอร์ สาขาฉลอง 6. บริษัท เอกชัย ดีสทริบิวชั่นซิสเต็ม จำกัด สาขาภูเก็ต 7. บริษัท เอกชัย ดีสทริบิวชั่นซิสเต็ม จำกัด สาขาฉลอง 8. บริษัท เอกชัย ดีสทริบิวชั่นซิสเต็ม จำกัด สาขาฉลอง 9. บริษัท ซูเปอร์ซีป จำกัด 10. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภูเก็ตโกรเซอร์รี่

ปีงบประมาณ	แบบนโยบาย	การขับเคลื่อน /กิจกรรม	ภาคีเครือข่าย	กลุ่มเป้าหมาย
2559	จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดนำร่องการจัดการขยะมูลฝอยรูปแบบใหม่	ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การลดการใช้ถุงพลาสติก	ทสจ.ภูเก็ต หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กร เครือข่ายภาคประชาชน	ห้างสรรพสินค้า 10 แห่ง 1. เทสโก้ โลตัส สาขาภูเก็ต 2. เทสโก้ โลตัส สาขาฉลอง 3. โอมโปร สาขาภูเก็ต 4. โอมโปร สาขาฉลอง 5. บิ๊กซี 6. โอเชียนช้อปปิ้งมอลล์ 7. โรบินสัน 8. ท็อปส์ มาร์เก็ต 9. จังซีลอน 10. ภูเก็ตโกรเซอร์รี่
2561-2562	มติ ครม. (17 กรกฎาคม พ.ศ.2561) แก้ไขปัญหาขยะพลาสติกอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการลดใช้ถุงพลาสติก และหลีกเลี่ยงการใช้โฟม โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” โดยเฉพาะตลาดสดทั่วประเทศ	เดินรณรงค์ กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ในตลาดสด/ตลาดนัด จังหวัดภูเก็ต	ทสจ.ภูเก็ต ร่วมกับ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย ทสม.จังหวัดภูเก็ต	ตลาดสด/ตลาดนัดจังหวัดภูเก็ต รวม 7 แห่ง 1. ตลาดชุมชนบ้านดอน 2. ตลาดนัดซิลส์วา 3. ตลาดนัดบางลา 2 4. ตลาดสดกะทู้ (ใหม่) 5. ตลาดนัดในยาง 6. ตลาดลานค้าชุมชนนากก 7. ตลาดจี
2562	โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม”	กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก โดยเดินรณรงค์ในห้างสรรพสินค้า	ทสจ.ภูเก็ต ร่วมกับ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย ทสม.จังหวัดภูเก็ต	ห้างสรรพสินค้า 2 แห่ง 1. โรบินสันโอเชียนภูเก็ต 2. ท็อปส์ มาร์เก็ต

ปีงบประมาณ	แบบนโยบาย	การขับเคลื่อน/กิจกรรม	ภาคีเครือข่าย	กลุ่มเป้าหมาย
2563	กรมควบคุมมลพิษ ผลักดันกฎหมายเลิกใช้ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว โดยสำรวจความเห็นจาก ผู้ว่าราชการจังหวัด บริษัท ผู้ผลิตและร้านปลีกย่อย ทั่วประเทศ	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนการลด ใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วสำหรับ ร้านค้า ในตลาดนัดและ ตลาดสด	ทสจ.ภูเก็ต หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กร เครือข่าย ภาคประชาชน	ตลาดนัด/ตลาดสด 6 แห่ง 1. ตลาดกอกจ้าน 2. ตลาดสามกอกใหม่ 3. ตลาดเมืองใหม่ 4. ตลาดแมงโก้ 5. ตลาดเกษตร 6. ตลาดบ้านซ่าน
2564		รณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนการลด ใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วสำหรับ ร้านค้า ในตลาดนัดและ ตลาดสด	ทสจ.ภูเก็ต ร่วมกับ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย ทสม.จังหวัด	ตลาดนัด/ตลาดสด 6 แห่ง 1. ตลาดมาหนิก 2. ตลาดบ้านพอน 3. ตลาดชุมชนคลองมุงดง 4. ตลาดวัดเทพนิมิต 5. ตลาดถนนขวาง 6. ตลาดกะทู้ใหม่
2565		รณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนการลด ใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วสำหรับ ร้านค้า ในตลาดนัดและ ตลาดสด	ทสจ.ภูเก็ต ร่วมกับ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย ทสม.จังหวัด	ตลาดนัด/ตลาดสด 5 แห่ง 1. ตลาดกะทู้ใหม่ 2. ตลาดแม่กิมฮั่ว 3. ตลาดถนนคนเดิน 4. ตลาดหัวสะพานเกาะสิเหร่ 5. ตลาดเกาะแก้ว

ผลการดำเนินงานลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

กล่าวโดยสรุป ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559-2565 จังหวัดภูเก็ตนำโดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต ได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ อาทิ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ในการร่วมกันรณรงค์เพื่อขับเคลื่อนการลดขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางและลดการใช้ถุงพลาสติก โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักที่เป็นแหล่งกำเนิดขยะพลาสติกที่สำคัญ 2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มห้างสรรพสินค้า ดำเนินกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง และ 2) กลุ่มตลาดนัดหรือตลาดสด ดำเนินกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง 23 แห่ง

จากการรณรงค์การลดใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น ถุงพลาสติก มาตั้งแต่ปี 2559 และส่งเสริมให้ประชาชนใช้ถุงผ้าเพื่อบรรจุสินค้าแทนถุงหูหิ้วในห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ และตลาดสดอย่างต่อเนื่อง การดำเนินโครงการในการลดใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ด้วยการจัดการรูปแบบใหม่และการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการหลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกตั้งแต่ต้นทาง ด้วยการสร้างความร่วมมือและความคิดริเริ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น ได้สรุป Roadmap และความก้าวหน้าของกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตลาดสดเทศบาล พบการใช้ถุงพลาสติกใส่ของยังเป็นบรรจุภัณฑ์ยอดนิยมของลูกค้า โดยมีการใช้ในทุกร้าน ทุกขนาด และทุกประเภท โดยเฉพาะร้านที่ขายของสดและแห้งนั้น พบว่า มีการซื้อสินค้าจำนวนน้อย แต่มีการใส่ถุงหลายถุง ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่สร้างขยะพลาสติกจำนวนมากขึ้นขึ้น ที่ผ่านมามีการรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก แต่การปฏิบัติยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพอาจเกิดจากความไม่สะดวก ขาดแรงจูงใจทางเศรษฐศาสตร์ และขาดการกำกับด้านระเบียบ/กฎหมาย/นโยบาย นอกจากนี้ ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลทำให้รายได้จากการเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลง การกำหนดนโยบายที่อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของสถานประกอบการ และส่งผลกระทบต่อรายได้ของหน่วยงานรัฐ ทำให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า ยังไม่ใช้เวลาในการประกาศห้ามหรือลดการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก เนื่องจากอาจก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อหน่วยงาน อาจทำให้สถานประกอบการมีต้นทุนเพิ่มจนอาจปิดกิจการ ซึ่งทำให้หน่วยงานขาดรายได้ไปด้วย

กลุ่มที่ 2 ตลาดถนนคนเดิน พบการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของผู้ประกอบการภายในตลาดถนนคนเดิน (หลายใหญ่) ชนิดและปริมาณของพลาสติกที่พบมากที่สุด ได้แก่ ถุงพลาสติกหูหิ้ว ถุงพลาสติกซิปล็อค และถุงพลาสติกชนิดอื่น ๆ ภาชนะพลาสติกบรรจุอาหารที่พบมากที่สุด ได้แก่ ถุงร้อน กล่องพลาสติก และจานพลาสติก ส่วนบรรจุภัณฑ์พลาสติกบรรจุเครื่องดื่ม ได้แก่ ฝาแก้ว และขวดน้ำดื่ม นอกจากนี้ ยังพบพลาสติกอื่น ๆ ได้แก่ ซ้อนพลาสติก ส้อมพลาสติก และหลอดพลาสติก

กลุ่มที่ 3 ห้างสรรพสินค้า พบว่า ร้านค้าในห้างสรรพสินค้าต้องสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า และส่วนใหญ่มองว่าวัสดุทดแทนยังมีราคาค่อนข้างสูง นอกจากนี้ บางร้านซึ่งเป็นสาขาย่อยจำเป็นต้องดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานใหญ่ ส่วนรสนิยมของลูกค้านิยมของแบรนด์ที่มีตราสินค้าเพื่อความสวยงามและเห็นว่าถุงพลาสติกแบบย่อยสลายได้ไม่ทนทานและไม่เหมาะสมกับราคาของสินค้า นอกจากนี้ ยังมีความกังวลด้านสุขภาพจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การใช้ซ้ำหยุดไป

สำหรับการดำเนินงานร่วมกับร้านค้าในห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ภูเก็ต ในการวางแผนลดปริมาณการใช้พลาสติก ได้มีกิจกรรมรณรงค์ให้ลูกค้าไม่รับถุง โดยหากลูกค้าไม่รับถุงจะเพิ่มแต้มให้กับลูกค้า 10 คะแนน หรือ 20 คะแนนในช่วงโปรโมชั่น ทั้งนี้ ลูกค้าให้ความสนใจไม่รับถุงเป็นจำนวนมาก โดยมีการจัดทำสถิติ พบว่า ลูกค้าที่ไม่ขอรับถุงแต่ขอสะสมแต้มคะแนน คิดเป็น 67% โดยมีปัจจัยหรือข้อค้นพบที่สำคัญ คือ ห้างจะต้องทำการสื่อสารกับพนักงานและประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าทราบว่าหากลูกค้าไม่รับถุง ลูกค้าจะได้แต้มสะสมเพิ่ม นอกจากนี้ ยังจัดให้มีการใช้ภาชนะแบบใช้ซ้ำในร้านอาหารพนักงานทั้งหมด และมีการรณรงค์ให้พนักงานนำภาชนะส่วนตัว เช่น แก้ว หรือ ขาม โดยหากพนักงานนำภาชนะส่วนตัวมาชื่อน้ำหรือซื้ออาหารในร้านอาหารพนักงานจะได้รับส่วนลด 5 บาท ดังนั้น จึงเป็นการกระตุ้นให้พนักงานนำภาชนะของตนเองที่สามารถใช้ซ้ำมาใช้ในที่ทำงานเป็นการสร้างวัฒนธรรมการไม่สร้างขยะให้กับพนักงาน

กลุ่มที่ 4 โรงแรม ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลง สนับสนุนการพัฒนาการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวจำนวน 20 โรงแรม โดยได้ทำการบันทึกข้อมูลการลดปริมาณการใช้พลาสติกในกลุ่มโรงแรม พบว่าลูกค้าที่เข้าพักในโรงแรมมีการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวภายในห้องพัก ได้แก่ หมวกอาบน้ำ สำลีก้าน และแปรงสีฟัน ตามลำดับ ส่วนการใช้ในบริเวณร้านอาหารและเครื่องดื่มของโรงแรม พบว่า มีการใช้แก้วพลาสติกและฝา ขวดน้ำพลาสติก และถ้วยพลาสติกตามลำดับ นอกจากนี้ ได้จัดกิจกรรมจิตอาสาในการเก็บขยะพลาสติกและขยะอื่น ๆ ในบริเวณชายหาดและพื้นที่สาธารณะ สร้างจิตสำนึกร่วมกันของพนักงานและผู้บริหารโรงแรมในการรณรงค์ลดการใช้พลาสติกตั้งแต่ต้นทาง โดยมีการวางแผนพัฒนาให้โรงแรมปลอดพลาสติกให้มากที่สุด เช่น การเปลี่ยนภาชนะใส่สบู่และแชมพูเป็นภาชนะแบบใช้ซ้ำ การเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ของใช้ในห้องน้ำและห้องพักลูกค้าให้ปลอดพลาสติกให้ได้มากที่สุด

กลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมนับเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งและมีจิตสำนึกทางด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น แนวทางในการดำเนินงานจึงเป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยน นำเสนอตัวอย่างที่ดี เพื่อเป็นต้นแบบหรือเป็นแนวทางในการลดพลาสติกให้ได้ทั้งหมด

กลุ่มที่ 5 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม มีการเชิญชวนให้ร้านอาหารและเครื่องดื่มในเขตเทศบาลนครภูเก็ต เข้าร่วมโครงการภาคสมัครใจ อย่างไรก็ตาม ร้านอาหารส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจและกังวลเรื่องความสะดวก หากใช้ภาชนะแบบใช้ซ้ำ ทำให้ต้องให้บริการซ้อน ส้อม หลอดที่เป็นพลาสติกห่อหุ้ม โดยเฉพาะในกรณีสั่งซื้อแบบ Delivery หรือ บรรจุกภัณฑ์บางชนิดที่สามารถใช้ซ้ำ เช่น ขวดแก้ว จะมีข้อจำกัดในการขนส่งเกี่ยวกับการแตกเสียหายและน้ำหนักที่เพิ่มสูงขึ้น หรือใช้กล่องที่เป็นวัสดุทดแทน/วัสดุทางเลือก บรรจุกภัณฑ์ทดแทนบางชนิดที่ทำจากกระดาษหรือวัสดุจากธรรมชาติ บางชนิดไม่แข็งแรงทำให้กล่องเสียรูปทรง ขณะที่ผู้ประกอบการร้านเครื่องดื่มมองว่าวัสดุทดแทนยังมีราคาสูง ลูกค้าน้องเรียนเรื่องหลอดกระดาษเปื่อยง่าย ใช้งานไม่สะดวก หลอดไม้ไผ่เกิดเชื้อราง่าย การใช้ขวดน้ำแบบแก้วมีข้อกังวลเรื่องการแตกแตก รวมทั้งสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ลูกค้าไม่นิยมนำแก้วส่วนตัวมาใช้

การสำรวจการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการ 5 ร้าน ได้แก่ ร้านครัวธรรมชาติ ร้านคุณจิตราดหน้ายอดผัก ร้านตู้กับข้าว ร้านน้ำพริกบุญเรือน และร้านต้มยำกุ้ง พบว่า มีการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ได้แก่ ถ้วยร้อน แก้วน้ำพลาสติก หลอดพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก ซ้อนและส้อมพลาสติก และกล่องพลาสติก อย่างไรก็ตาม แนวโน้มในการใช้ลดลง เนื่องจากทางร้านได้ตระหนักถึงปัญหาของพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวพร้อมหาแนวทางแก้ไขปัญหาและวัสดุทดแทนร่วมกัน ส่วนร้านกาแฟ 2 ร้าน ได้แก่ Pikgo Café และ The Feelsion Cafe Phuket สะท้อนว่ายังไม่มียิ่งสิ่งทดแทนที่ดีพอ อีกทั้งพฤติกรรมของลูกค้าส่วนใหญ่ชอบความสวยงามในการถ่ายรูปเครื่องดื่มและแก้วที่มีการสกรีนโลโก้ของทางร้านจึงจำเป็นต้องใช้แก้วพลาสติกอยู่ แต่หากมีผลิตภัณฑ์ใช้ซ้ำที่เหมาะสมก็พร้อมเปลี่ยนแปลง

6. ข้อเสนอเชิงนโยบายลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

จากการดำเนินงานโครงการนำร่องลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐ ชุมชน สมาคมธุรกิจร้านอาหารและการท่องเที่ยว ร่วมกันกำหนดนโยบายให้มีการขับเคลื่อนให้เกิดเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างยั่งยืน ในกลุ่มเป้าหมายตลาดสดเทศบาล ตลาดถนนคนเดิน ห้างสรรพสินค้า โรงแรม และร้านอาหาร ได้มีการรวบรวมความคิดเห็นของภาคส่วนเหล่านั้น รวมทั้งการพิจารณาหลักการที่เกี่ยวข้อง แนวนโยบายประเทศ สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงแนวทางการดำเนินงานในต่างประเทศ เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย

แนวคิด การลดขยะพลาสติก ตั้งแต่ต้นน้ำ

แนวคิดการลดขยะพลาสติกตั้งแต่ต้นน้ำของห่วงโซ่คุณค่า นับตั้งแต่การออกแบบสินค้าที่ง่ายต่อการนำกลับมาใช้ใหม่ การผลิตที่ใช้วัสดุพลาสติกน้อยลง และ/หรือการนำกลับมาใช้ซ้ำได้ การจำหน่ายปลีกและการกระจายสินค้า การบริโภค ดังแสดงในรูปแบบด้านล่าง (กล่องสีน้ำเงิน) สำหรับการจัดการส่วนปลายน้ำของห่วงโซ่คุณค่า จะเกิดขึ้นหลังจากมีการบริโภคสินค้านั้น ๆ แล้ว ถูกทิ้งเป็นขยะที่สามารถเก็บขนได้และไม่ได้การกำจัด การนำกลับมาใช้ใหม่ การแปลงเป็นพลังงาน (กล่องสีเขียวและฟ้า)

คำอธิบายกราฟิกของ "ต้นน้ำ" (กล่องสีน้ำเงิน) ตามแนวทางวงจรชีวิตและลำดับขั้นของการจัดการขยะ
ที่มา : สถาบันโอโค โอ้โเค่ Öko-Institut e.V., 2022 เยอรมันนี่

แนวคิด ลำดับชั้นของการจัดการขยะตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน

การจัดลำดับชั้นของการจัดการขยะเป็นแนวคิดที่ยอมรับกันในระดับสากล โดยแนวคิดนี้จะจัดลำดับตัวเลือกการจัดการขยะเพื่อยังประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด โดยยึดหลักการทั่วไปที่ว่า การป้องกันการเกิดขยะและการนำกลับมาใช้ใหม่เป็นตัวเลือกที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือการแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) จากนั้นจึงนำพลังงานกลับมาใช้ใหม่ ในขณะที่การกำจัดขยะผ่านบ่อฝังกลบควรเป็นทางเลือกสุดท้าย

การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ภายใต้ BCG model สาขาหลัก "C" ซึ่งย่อมาจาก Circular Economy ได้มุ่งเป้าไปที่การนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่และการรีไซเคิล แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2570 ได้ผนวกเป้าหมายในการลดการใช้ทรัพยากรของประเทศลง 25% จนถึงปี พ.ศ. 2570 ในด้านพลาสติก และแผนบูรณาการในการจัดการขยะพลาสติกตั้งเป้าหมาย 2 ประการ คือ

1. ลดและเปลี่ยนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งบางชนิดด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. จัดการขยะพลาสติกเป้าหมายทั้งหมด ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

โดยสรุปข้อเสนอแนะ มาตรการ กิจกรรม การลงทุน และกลไกสนับสนุนอื่น ๆ มีความสอดคล้องกับ แนวทางในส่งเสริมการป้องกันให้ได้มากที่สุด รองลงมาคือการใช้ซ้ำ การแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) การกู้คืนสภาพ (Recovery) รวมถึงการกำจัด (Disposal) และแยกประเภทขยะจากต้นทางอีกด้วย ทั้งนี้สามารถศึกษาแนวทางการจัดลำดับชั้นการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประเทศไทยได้ ดังรูป

นอกจากแนวคิดข้างต้นแล้วยังมีข้อพิจารณาในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ นโยบายและเป้าหมายของประเทศ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีการกำหนดเป้าหมายลดและเปลี่ยนพลาสติกใช้ครั้งเดียวบางชนิดด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งจัดการขยะพลาสติกเป้าหมายทั้งหมด ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของภาคีในจังหวัดภูเก็ต ให้ครอบคลุมผลิตภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวที่พบมากเป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ ถุงพลาสติกหูหิ้ว ภาชนะและบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในโรงแรม แนวทางการดำเนินงานในต่างประเทศ มีการกำหนดเป้าหมายชัดเจน การใช้มาตรการผสมผสานทั้งด้านภาษี การกำกับและควบคุม การรณรงค์และส่งเสริม และการหาผลิตภัณฑ์ทดแทนให้เป็นที่ยอมรับ ตลอดจนการดำเนินงานแล้วขยายผล

แนวทาง การดำเนินงาน

4 กลยุทธ์ 5 แผนปฏิบัติการ

4 กลยุทธ์

1. การประกาศนโยบายและเป้าหมายลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

จังหวัดภูเก็ตโดยผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศให้การลด ละ เลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวเป็นนโยบายของจังหวัดภูเก็ต โดยระบุประเภทของภาชนะและบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารและเครื่องดื่ม พร้อมสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน โรงแรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดระยะเวลาและรายละเอียดในการดำเนินงาน

2. การประกาศวัน Phuket Plastic-Free Day และเทศกาลปลอดพลาสติก

จังหวัดภูเก็ตโดยผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดวันปลอดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และประกาศให้เป็นนโยบายในการขับเคลื่อนจังหวัดและดึงดูดนักท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การกำหนดกิจกรรมและสร้างกระแสด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดภูเก็ต รวมถึงกำหนดให้การจัดงานในเทศกาลต่าง ๆ ในจังหวัดภูเก็ตปลอดขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

3. การส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ซ้ำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนงานส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ซ้ำได้หลายครั้ง (Reuse packaging) ในกิจการร้านอาหาร เครื่องดื่ม และตลาดถนนคนเดิน จัดให้มีโครงการวนใช้ภาชนะซ้ำเกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ต เอื้อให้เกิดนวัตกรรมการใช้ซ้ำ และระบบทางเลือกในการจัดส่งและกระจายสินค้า โดยเริ่มจากการส่งเสริมกลุ่มธุรกิจที่สนใจ มีการสร้างความเข้าใจและให้การสนับสนุนวัสดุที่จำเป็น ติดตามประเมินผล แล้วค่อยขยายผลให้กว้างขึ้น

4. การสนับสนุนบทบาทของกลุ่มธุรกิจที่ใหม่และองค์กรธุรกิจเพื่อสังคม

จังหวัดภูเก็ต ควรดึงกลุ่มธุรกิจที่ใหม่ (Start up) และองค์กรธุรกิจเพื่อสังคม เข้ามาช่วยพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือเข้ามาเป็นผู้สนับสนุนและหุ้นส่วนเป็นพาร์ทเนอร์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการแบบใช้ซ้ำ หรือในกรณีห้างสรรพสินค้าหรือแบรนด์ต่าง ๆ จัดงานอีเว้นท์ในภูเก็ตเป็นอีเว้นท์ปลอดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และจัดให้มีจุดรวบรวมขยะพลาสติกที่สามารถนำไปรีไซเคิลอย่างทั่วถึงในบริเวณจัดงาน

จังหวัดภูเก็ตกำหนดควาระเพื่อลดใช้ของที่ใช้ครั้งเดียวทิ้งให้เป็นนโยบายของจังหวัดที่มีโมเดลที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร

ให้ภูเก็ตเป็นพื้นที่ปลอดพลาสติก เพื่อใช้เป็นนโยบายในการขับเคลื่อนจังหวัดและดึงดูดนักท่องเที่ยว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนต้องร่วมกันพัฒนาแผนงานในการสนับสนุน REUSE PACKAGING (บรรจุภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่) ให้เป็นบริการจากร้านอาหาร คาเฟ่ และถนนคนเดิน

สร้างกลไกสนับสนุนให้เริ่มต้นการทำธุรกิจเพื่อสังคม จัดหาบรรจุภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่เพื่อใช้ในเทศกาลต่าง ๆ ด้วย

5 แผนปฏิบัติการ

1. การส่งเสริมการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในตลาด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนโครงการด้วยการส่งเสริมการตลาด เช่น การใช้บัตรสะสมคะแนน/แต้ม/Gift Voucher แก่ผู้บริโภคที่ใช้ถุงผ้า ตะกร้า รวมไปถึงการจูงใจร้านค้าที่ลดการใช้แบบพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การลดค่าเช่าแผง ค่าบรรจุภัณฑ์ ฯลฯ การส่งเสริมการใช้ถุงกระดาษขนาดเล็กกับสินค้าบางชนิดที่ไม่ใช่ของสดหรือเปียก ยกเว้นการบรรจุภัณฑ์การใช้ถุงผ้า หรือใช้ตะกร้าในการจ่ายตลาดให้มากขึ้น รวมถึงควรจูงใจการใช้ผ่านวิธีการให้รางวัล หรือการแลกแต้มจากร้านค้าต่าง ๆ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ควรหามาตรการจัดการขนส่งสินค้าประเภทผักและผลไม้ ที่ปัจจุบันกลุ่มผู้ค้าส่งเปลี่ยนมาใช้กล่องโฟมเป็นบรรจุภัณฑ์แทนถุงพลาสติก เนื่องจากกังวลเรื่องความชื้นและเสียหายของผักและผลไม้ ทำให้มีปริมาณกล่องโฟมเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

2. การส่งเสริมการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในโรงแรม

สมาคมผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ขอความร่วมมือจากโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตให้ดำเนินงานลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในกลุ่มพนักงานโดยออกกฎหมายห้ามพนักงานนำแก้วพลาสติกเข้ามาในโรงแรม ปรับเปลี่ยนห้องพักรู้อุ้มภายในโรงแรม โดยเน้นมาใช้ขวดบรรจุครีมอาบน้ำ แชมพู ครีมนวดผมแบบเติม (Refill) และใช้ซ้ำ (Reuse) ประสานงานและเป็นกระบอกเสียงสื่อสารความต้องการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้จูงใจทีมผู้บริหารโรงแรมให้เปลี่ยนแปลงมาใช้วัสดุใช้ซ้ำ

3. การส่งเสริมการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในร้านอาหาร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศเป็นแนวทางปฏิบัติของร้านอาหารที่มาขออนุญาตหรือต่ออายุประกอบกิจการร้านอาหารและเครื่องดื่มในการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว รวมทั้งการใช้บริการส่งอาหารที่ควรลดการใช้พลาสติกในการห่อบรรจุภัณฑ์หลายชั้น สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ควรประสานกับหน่วยงานที่มีภารกิจในการวิจัยหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลอดชนิดเดียวที่สามารถใช้ได้กับทุกเมนูเครื่องดื่ม ตลอดจนจัดแคมเปญรณรงค์ให้ลูกค้านำแก้วส่วนตัวมาซื้อเครื่องดื่ม

4. การส่งเสริมการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในห้างสรรพสินค้า

ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน สนับสนุนโครงการ/กิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับลูกค้าโดยไม่รับถุงพลาสติก หิ้วถุงผ้ามาซื้อสินค้า จัดแคมเปญให้ลูกค้าสะสมคะแนนแทนการรับถุง รวมถึงเน้นการบริหารจัดการเพื่อสร้างวัฒนธรรมในองค์กรให้พนักงานไม่สร้างขยะ รวมถึงการมีส่วนร่วมลดให้กับพนักงานที่นำภาชนะส่วนตัวมาซื้อสินค้าในร้านอาหารหรือร้านค้าในห้าง

5. การส่งเสริมลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ในหน่วยงานและสถานศึกษา

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 15 ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สร้างความรู้และความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวตั้งแต่ต้นทาง การคัดแยกขยะที่ถูกต้องสอดคล้องกับวิธีการจัดการขยะปลายทางของจังหวัดภูเก็ต ส่งเสริมการจัดประชุมหรือจัดงานอีเว้นท์ต่าง ๆ ของส่วนราชการที่ปลอดพลาสติก รวมถึงการจูงใจคนรุ่นใหม่ในสถานศึกษาทุกระดับให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

7. การขับเคลื่อนการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

การประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายสู่ยุทธศาสตร์และทิศทางการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของจังหวัดภูเก็ต ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Collaborative Action for Single use Plastic Prevention in Southeast Asia : CAP-SEA) เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ณ ห้องประชุม คอซิมบี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 45 ท่าน ประกอบด้วย ผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 15 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตภูเก็ต) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติอันดามัน วงษ์พาณิชย์ภูเก็ต มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อมภูเก็ต ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ร้านต้มยำกุ้ง ร้านน้ำพริกบุญเรือน ชุมชนย่านเมืองเก่า (ถนนคนเดินตลาดใหญ่) และ Phuket Hotel Association เป็นต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของโครงการ และรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องต่อข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะสู่ทิศทางการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ สามารถสรุปหลักการที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ด้วยการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน จำนวน 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วน 2) การขับเคลื่อนการพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ 3) การกำหนดมาตรการและการบังคับใช้ทางกฎหมาย และ 4) การพัฒนานวัตกรรม

แนวทางการขับเคลื่อนการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของจังหวัดภูเก็ต

ทั้งนี้ การดำเนินงานทั้ง 4 แนวทาง ได้มีการกำหนดนิยาม เพื่อวางตำแหน่งในการพัฒนาให้มีความชัดเจน เพื่อสามารถนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการหรือกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวดังต่อไปนี้

1. การสร้างความตระหนักรู้

การสร้างความตระหนักรู้

“เพื่อให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดภูเก็ตเข้าใจผลกระทบจากการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวที่มีต่อมนุษย์และสัตว์ทะเล โดยร่วมกันรณรงค์ สร้างความตระหนักรู้ พัฒนากลุ่มแกนนำ คนรุ่นใหม่ ที่มีสไตล์การใช้ชีวิตในวิถีใหม่ซึ่งมุ่งลดหรือไม่สร้างขยะ รวมถึงการไปคูตัวอย่างพื้นที่ต้นแบบที่ดำเนินการสำเร็จ”

การสื่อสารประชาสัมพันธ์ :

มุ่งสะท้อนปัญหาและผลกระทบของจากการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ที่มีต่อมนุษย์และสัตว์ทะเล

รณรงค์สร้างความตระหนัก :

มุ่งลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวอย่างต่อเนื่อง

สร้างผู้นำและคนรุ่นใหม่ :

อบรมวิทยากรแกนนำ เยาวชน และผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Influencer)

ศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ :

พื้นที่ที่ไม่ใช้หรือประสบความสำเร็จในการลดการใช้พลาสติก

2. งานวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้

งานวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้

“ผลิตผลงานวิจัยในพื้นที่ เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูล เช่น ชนิด ปริมาณ คุณภาพ ของพลาสติกที่มีในจังหวัดภูเก็ต เพื่อนำไปศึกษาเปรียบเทียบและพัฒนาวัสดุทดแทนที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ คุ่มค่าต่อการลงทุน และ ศึกษาวิเคราะห์เส้นทางพลาสติกในจังหวัด รวมถึงถอดบทเรียนเงื่อนไขหรือปัจจัยที่นำไปสู่การลดพลาสติกจากพื้นที่อื่น เพื่อนำมาปรับใช้ และมีกระบวนการติดตามประเมินผล หน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง”

Baseline Data :

ฐานข้อมูล ประเภท คุณภาพ ปริมาณ ของพลาสติกที่มีการใช้ในจังหวัดภูเก็ต

Comparative study :

งานวิจัยเชิงศึกษาเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ แนวโน้ม ความคุ้มค่า คุ่มทุน และสามารถกำหนดลำดับกิจกรรมหลักและห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value chain) ของพลาสติกที่มีการนำเข้า จำหน่ายในจังหวัดภูเก็ต

ถอดบทเรียน :

ปัจจัยความสำเร็จจากพื้นที่ต้นแบบ

ติดตามประเมินผล :

ดำเนินการร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

3. การกำหนดมาตรการและการบังคับใช้

มาตรการและการบังคับใช้

“กำหนดให้ลด ละ เลิก SUP เป็นนโยบายของจังหวัดภูเก็ต และ
ท้องถิ่น มีเทศบาล “Plastic-free Phuket”
เป็นประจำทุกปี มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับนักท่องเที่ยว
โดยในตลาดมีการนำถุงผ้ามาใช้อย่างจริงจัง
สำหรับโรงแรม และร้านอาหารที่สามารถลด
หรือไม่ใช้พลาสติกจะได้รับการพิจารณาพิเศษในการ
ขอใบอนุญาตหรือขอต่อยุ
ทุกหน่วยงาน/องค์กร เพิ่มเรื่องการลดพลาสติก
ไว้ในตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน”

คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย :

- กำหนดให้มีการลด ละ เลิกพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว
เป็นนโยบายของจังหวัดภูเก็ต
- ประกาศและบังคับใช้กฎระเบียบออกเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ
- กำหนดเทศบาล “Plastic-free Phuket”

ตลาด :

มีการนำถุงผ้ามาใช้อย่างจริงจัง

โรงแรม และร้านอาหาร :

กำหนดมาตรการบังคับใช้กฎหมาย กับโรงแรมและร้านอาหาร
ที่ไม่ใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวเมื่อขอต่อยุหรือขอใบอนุญาต

หน่วยงาน/องค์กรในพื้นที่ :

หน่วยงานภาครัฐ นำไปใช้เป็นตัวชี้วัดด้านการพัฒนา
ที่ยั่งยืนของหน่วยงาน ในการลดหรือไม่ใช้พลาสติก
แบบใช้ครั้งเดียวในองค์กร

Food Delivery :

เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย

4. การพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรม

“นำเข้าพลาสติกเฉพาะพลาสติก
ที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ 100% เท่านั้น
พัฒนานวัตกรรม เช่น Application ที่ใช้ได้
กับมือถือเพื่อสะสมแต้มให้กับลูกค้า
กรณีที่ไม่รับถุงพลาสติก
โดยสามารถนำแต้มสะสมมาใช้ใน ตลาด ถนนคนเดิน
และร้านสะดวกซื้อต่างๆ ได้”

คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย :

กำหนดการนำเข้าประเภทพลาสติก โดยเลือกนำเข้าเฉพาะ
พลาสติกที่สามารถรีไซเคิลได้ 100% เท่านั้น

ตลาด ถนนคนเดิน ร้านสะดวกซื้อ :

พัฒนานวัตกรรม เช่น การพัฒนา Application เพื่อการสะสมแต้ม
“Phuket green point” ในกรณีไม่รับถุงพลาสติก

สรุปการขับเคลื่อนการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวของจังหวัดภูเก็ต

ยุทธศาสตร์	แผนปฏิบัติการ	หน่วยงาน หลัก	หน่วยงานสนับสนุน
การสร้างความรู้	<ul style="list-style-type: none"> การให้ความรู้การลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทั้งตั้งแต่ต้นทาง / วิธีการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง 	อบจ./ทน.ภูเก็ต และ อปท.ในจังหวัด	มหาวิทยาลัย : มรภ./มอ.(ภูเก็ต) โรงเรียน : สังกัดอบจ.และ อปท. ภาครัฐ : ทสจ./สธ./ททท./สคพ.15 ภาคประชาสังคม : มูลนิธิ/ทสม.
	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนให้คูปอง/แถม/Gift Voucher แก่ผู้บริโภคที่ใช้ถุงผ้า/ตะกร้า/ร้านที่ลดการใช้ SUP รวมถึงส่งเสริมการใช้ถุงกระดาษ 	ห้างสรรพสินค้า ตลาดสดเทศบาล ถนนคนเดิน โรงแรม ร้านอาหาร	ทน.ภูเก็ต/อปท.ในจังหวัด/ทสจ./ททท.
	<ul style="list-style-type: none"> เชิญชวน/กระตุ้นให้แบรนด์และกลุ่ม Start up พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเลือกแบรนด์ที่ไม่ใช้พลาสติกมาเป็น Sponsor ในห้างสรรพสินค้า 	ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ร่วมกับแบรนด์ต่าง ๆ	ทสจ./ททท./อปท.ที่เกี่ยวข้อง
งานวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาฐานข้อมูล ประเภท คุณภาพและปริมาณพลาสติกที่ใช้ในจังหวัดภูเก็ต ศึกษาเปรียบเทียบความคุ้มค่าคุ้มทุน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขต)
	<ul style="list-style-type: none"> ถอดบทเรียน 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต	สสจ.
	<ul style="list-style-type: none"> ติดตามประเมินผล 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต	ภาคีที่เกี่ยวข้อง
มาตรการและการบังคับใช้	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดให้การลด ละเลิก Single-Use Plastic เป็นนโยบายของจังหวัดภูเก็ต 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต	อปท.ในจังหวัด/สคพ.15/ทสจ.
	<ul style="list-style-type: none"> การใช้คล็อก (Plastic-free Phuket) 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต	อปท.ในจังหวัด/ททท./สคพ.15 สถาบันการศึกษา ห้างสรรพสินค้า /ตลาด/ถนนคนเดิน/โรงแรม
	<ul style="list-style-type: none"> การประกาศและบังคับใช้กฎระเบียบเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับ อปท.	อปท.ในจังหวัด
	<ul style="list-style-type: none"> การจัดทำแผนงานส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก แบบใช้ซ้ำได้หลายครั้ง (Reuse packaging) 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับภาคเอกชน (SME หรือ Startup)	อบจ./อปท.ในจังหวัด/ทสจ./โรงแรม
	<ul style="list-style-type: none"> สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาข้อเสนอลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวร่วมกับกลุ่ม Food Delivery 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต	Food Delivery
พัฒนานวัตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> การจัดทำโครงการในจังหวัดภูเก็ต เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ 100% 	คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับ อบจ.	อปท.ในจังหวัด/ ธุรกิจรีไซเคิล

รายชื่อภาคีขับเคลื่อนการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจังหวัดภูเก็ต

ภาครัฐ

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 15 (สคพ 15)
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต (ทสจ.ภูเก็ต)
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต
- สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดภูเก็ต (ททท.ภูเก็ต)
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต (อบจ.ภูเก็ต)
- เทศบาลนครภูเก็ต (ทน.ภูเก็ต)
- เทศบาลเมืองป่าตอง (ทม.ป่าตอง)
- เทศบาลตำบลฉลอง (ทต.ฉลอง)
- เทศบาลตำบลวิชิต (ทต.วิชิต)
- เทศบาลตำบลรัชฎา (ทต.รัชฎา)
- องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว (อบต.ไม้ขาว)
- องค์การบริหารส่วนตำบลสาครุ (อบต.สาครุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี (อบต.เทพกระษัตรี)
- องค์การบริหารส่วนตำบลกมลา (อบต.กมลา)
- องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล (อบต.เชิงทะเล)
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว (อบต.เกาะแก้ว)

ภาคเอกชน

- บริษัท ซีอาร์ ภูเก็ต (ประเทศไทย) จำกัด
(ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน โอเชียน สาขาภูเก็ต)
- บริษัท Phuket Square Co.,Ltd. (ห้างสรรพสินค้า Jungceylon)
- บริษัท บรรจุกัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน) (Gracz)
- บริษัท คิต คิต จำกัด (Kidkid)
- กลุ่ม Baba Waste

ภาคประชาสังคม

- วิสาหกิจชุมชนถนนคนเดินภูเก็ตตลาดใหญ่
- มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อมภูเก็ต
- สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดภูเก็ต
- ชมรมผู้ประกอบการค้าอาหารนครภูเก็ต

ร้านอาหารและ ร้านกาแฟ

- ร้านครัวธรรมชาติ
- ร้านคุณจีตราดหน้ายอดผัก
- ร้านตู้กับข้าว
- ร้านน้ำพริกบุญเรือน
- ร้านต้มยำกุ้ง
- ภัตตาคารอันเหลา
- ร้าน Pikgo Café
- ร้าน FeelSion Café
- ร้าน Sri the Shophouse

สถาบันการศึกษา

- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

โรงแรม

- สมาคมโรงแรมไทยภาคใต้ Phuket Hotel Association
- Pure Phuket Residence Hotel
- The Vijitt Phuket resort
- Royal Phuket City Hotel
- The Sis Kata Resort
- โรงแรมภายใต้บันทึกข้อตกลง MOU ความร่วมมือในการขับเคลื่อนโครงการนำร่องลดการใช้พลาสติกในเมืองภูเก็ต จำนวน 20 โรงแรม

ข้อเสนอในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

1. การกำหนดให้การลด ละ เลิก

หน่วยงานหลัก คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต

หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 15 องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

2. การใช้กลไก“พลาสติก ฟรี ภูเก็ต” (Plastic-free Phuket)

หน่วยงานหลัก คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต

หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุม มลพิษที่ 15 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดภูเก็ต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต สถาบันการศึกษา ห้างสรรพสินค้า ตลาด ถนนคนเดิน โรงแรม

3. การจัดทำโครงการรณรงค์ในจังหวัดภูเก็ต ศูนย์รีไซเคิลที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ใช้ซ้ำ

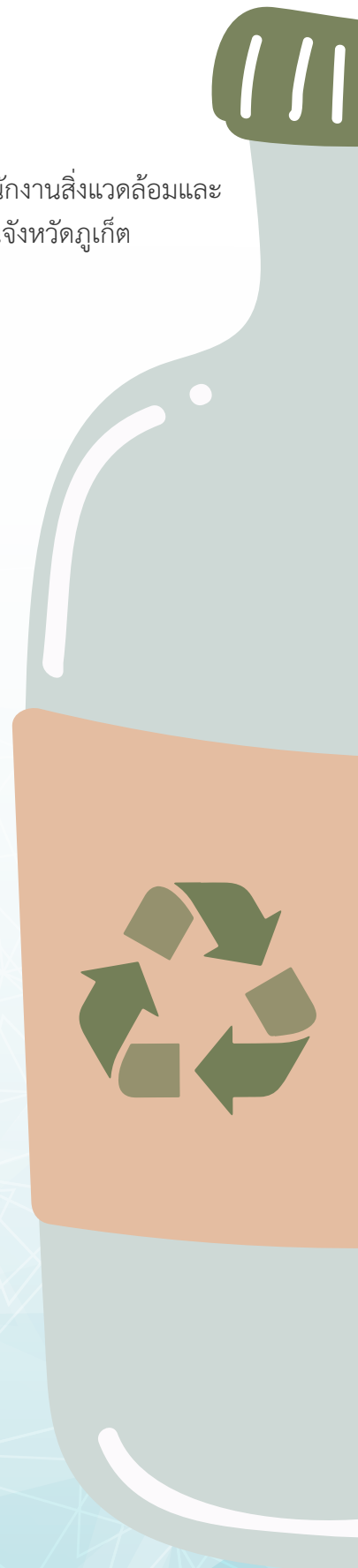
หน่วยงานหลัก คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

หน่วยงานสนับสนุน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต ธุรกิจรีไซเคิล

4. การประกาศและบังคับใช้กฎระเบียบ SUP หรือเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ

หน่วยงานหลัก คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต

หน่วยงานสนับสนุน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

5. การเชิญชวน/กระตุ้นให้แบรนด์และ Start up บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เข้ามาเป็น Sponsor พาร์ทเนอร์ในห้างสรรพสินค้า

หน่วยงานหลัก ห้างสรรพสินค้าร่วมกับแบรนด์ต่าง ๆ

หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

6. การให้ความรู้เกี่ยวกับลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งตั้งแต่ต้นทาง และ การคัดแยกขยะ

หน่วยงานหลัก องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

หน่วยงานสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต โรงเรียน สังกัดองค์กรการบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดภูเก็ต สำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษที่ 15 มุลนิธิที่เกี่ยวข้อง และ ถนนคนเดิน

7. การสนับสนุนให้คูปอง แด้ม หรือ Gift Voucher แก่ผู้บริโภคที่ใช้ถุงผ้า ตะกร้า ร้านที่ลดการใช้ SUP รวมถึงส่งเสริมการใช้ถุงกระดาษในตลาด บางร้าน หรือสำหรับบางสินค้า

หน่วยงานหลัก ห้างสรรพสินค้า ตลาดสดเทศบาล ถนนคนเดิน โรงแรม ร้านอาหาร

หน่วยงานสนับสนุน เทศบาลนครภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดภูเก็ต

8. การจัดทำแผนงานส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ซ้ำได้หลายครั้ง (Reusable packaging)

หน่วยงานหลัก คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับภาคเอกชน (SME หรือ Startup)

หน่วยงานสนับสนุน องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต โรงแรม

